

פינת העורך

התכנון הוא לב העניין

את התנדודות ונותן יציבות ושקט לכל השותפים לענף. בוגרי הפקולטה לכלכלה, שלמדו בעיקר מודלים של שוק חופשי ו"יד נעלמה", מתקשים להתמודד עם שיטה של תכנון מרכזי, כמעט "בולשביקי", שעושה סדר ומכניס יציבות מלאה בכל ענף החלב וכולם מרוצים.

יש מודלים מגוונים של תכנון בענף החלב בעולם, אך התכנון בישראל נחשב לאחד היותר מוצלחים. יש לו שלוש רגליים מרכזיות: מכסה ארצית, מכסה פרטנית, מחיר מטר. הכול נקבע על ידי "המתכנן הלאומי".

התכנון משיג את כל המטרות שמוצבות בפניו, הן הלאומיות (פריסת ההתיישבות, הגברת התעסוקה, ניצול שטחים ומי קולחים, שימוש בחומרי לוואי של התעשייה). הן ברמת החקלאי והתעשיין והן ברמת הצרכנים שבכל הסקרים הם מודים, שהם מרוצים מאוד מהמגוון העצום של מוצרי חלב טעימים ובריאים, מהתחרות בין מחלבות, וממחירי החלב היציבים יחסית.

נכון, בשוק חופשי ניתן היה לקבל (אולי) מחירים נמוכים קצת יותר, אך הנזקים שיהיו יעלו עשרות מונים במחירים הפרטי והלאומי.

יש לבצע פעולות מתמידות כדי לשמור על יציבותו של התכנון ושרידותו לאורך שנים, בין היתר:

- חקיקה ראויה לשנים ארוכות.
- חיזוק הסולידריות בין היצרנים ובין לבין התעשייה.
- המשך התייעלות להורדת מחיר החלב.
- פעולות יזומות לחיזוק הקשר של היצרנים עם הסביבה - "רפת ירוקה".
- שמירה קפדנית על כללי התכנון והניוד בין יצרנים ועוד...

תכנון משמעותו שכל אחד מותר במשהו בתחומו, כדי לקבל תועלות גדולות יותר ברמת הענף, לאורך זמן. אנחנו מתאפקים ולא מייצרים כמה שאנחנו יכולים, כי אין מה לעשות עם העודפים. אנחנו מתאמצים לייצר גם בקיץ, כי הצרכנים והתעשייה זקוקים לחלב גם בעונה זו. נעשה כולנו לשמור על התכנון בענף, כי הוא שומר על כולנו.

בשנתיים 2007-2008 קפצו מחירי החלב בעולם לשיאים לא מוכרים. הביקושים בשווקים היו גדולים וניתן היה לקבל תמורה גבוהה גם על החלב הגולמי ואכן, במדינות רבות קפץ מחיר החלב ורפתנים נכנסו להשקעות גדולות כדי לספק את הביקושים הגואים. רפתנים בישראל העלו בפניי את אפשרות ניצול ההזדמנות, גם בישראל, כדי לקבל את מה שהשוק העולמי מציע. חייכתי, כי כבר עברנו מעגלים דומים גם בעבר וראוי שנשמור על איפוק, למרות הפיתוי. והנה, לא חלפו חודשים רבים והגלגל הסתובב לו. וזו הידיעה הקטנה, מהעיתונות העולמית, שהתפרסמה בעיתון ידיעות אחרונות של ערב חג השבועות, בכותרת - "סערת החלב":

"נפילת מחירי החלב מחוללת סערה בעולם: 6,000 חוואים עם 700 טרקטורים חסמו כבישים בברלין. בצרפת סגרו החוואים 80 מפעלים לעיבוד חלב וכ-1,000 חקלאים, מכמה מדינות, הפגינו ליד מטה האיחוד האירופאי בבריסל עם טרקטורים ופרות. כולם דורשים סיוע שיעזור להם להתמודד עם הירידה של 50% במחירי החלב בשנה האחרונה, על רקע המשבר הכלכלי. גם בארה"ב סוערות הרוחות."

ובישראל שקט ורגוע - יחסית כמובן. הביקושים ירדו באחוזים בודדים, המחירים ירדו בכמה אגורות, והתמורה לליטר במכסה לרפתן נשארה יציבה יחסית - הכול בזכות המושג שנקרא "התכנון בענף החלב", אותו תכנון שמייצב

דיילות חלב בחג השבועות בעפולה

יוסי מלול

עורך אחראי: יוסי מלול טל. 052-2412589

● התאחדות מגדלי בקר בישראל: פארק התעשייה קיסריה 38900

ת"ד 3015 טל. 04-6279700 פקס. 04-6273501

דואר אלקטרוני: hmb-malul@icba.org.il אתר אינטרנט: www.icba.org.il

● הפקה ומודעות: שנאר תקשורת בע"מ טל. 03-6959352 פקס. 03-6956116

דואר אלקטרוני: snercom@inter.net.il ● אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

● המאמרים ומודעות הפרסומת הם על דעת הכותבים בלבד ואינם משקפים את דעת המערכת

